

Projekt

z dnia 23 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DRZEWICY**

z dnia 23 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia dokumentu pn. "Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029
- za lata 2022 - 2023"**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r., poz.1465, 1572) oraz art.18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024r., poz. 54), Rada Miejska w Drzewicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 - Raport za lata 2022 - 2023.

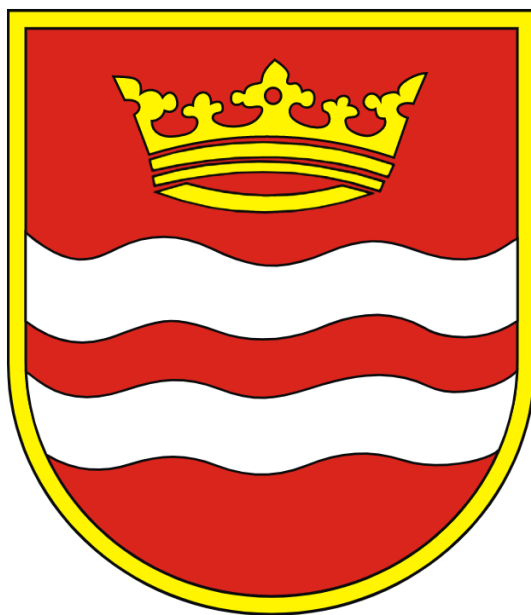
§ 2. Raport stanowi Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drzewicy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Drzewicy

Dorota Maria Wiktorowicz

Raport z wykonania
Programu ochrony środowiska
dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025
z perspektywą do roku 2029 –
za lata 2022-2023

Warszawa, 2024

***Raport z wykonania
Programu ochrony środowiska
dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025
z perspektywą do roku 2029 –
za lata 2022-2023***

Praca wykonana pod kierunkiem:

Maciej Mikulski

Skład autorski:

Agnieszka Jaszczuk

1. Spis treści

1. Spis treści.....	4
2. Wstęp	5
2.1 Podstawa prawna opracowania.....	5
2.2 Cel opracowania	5
2.3 Metodyka opracowania	5
2.4 Podstawowe informacje na temat gminy Drzewica	6
3. Bieżący stan środowiska na terenie gminy Drzewica	6
3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	6
3.2 Zagrożenie hałasem	7
3.3 Pola elektromagnetyczne (PEM)	7
3.4 Gospodarowanie wodami	7
3.5 Gospodarka wodno-ściekowa	8
3.6 Zasoby geologiczne	9
3.7 Gleby.....	9
3.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	9
3.9 Zasoby przyrodnicze	10
3.10 Zagrożenie poważnymi awariami.....	10
4. Zadania zrealizowane na terenie gminy Drzewica w latach 2022 i 2023	11
4.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	11
4.2 Zagrożenie hałasem	13
4.3 Pola elektromagnetyczne	13
4.4 Gospodarowanie wodami	13
4.5 Gospodarka wodno-ściekowa	14
4.6 Zasoby geologiczne	15
4.7 Gleby.....	15
4.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	15
4.9 Zasoby przyrodnicze	16
4.10 Zagrożenie poważnymi awariami.....	17
5. Wartości wskaźników monitorowania wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica	18
6. Ocena realizacji celów i zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica	21
7. Podsumowanie i zalecenia	22
8. Najczęściej używane jednostki	24
9. Spis tabel.....	24
10. Wykorzystane akty prawne	25
11. Bibliografia	26
12. Załączniki	27

2. Wstęp

2.1 Podstawa prawna opracowania

Obowiązek opracowywania raportów z wykonania programów ochrony środowiska wynika bezpośrednio z ustawy Prawo ochrony środowiska [1]. Według art. (artykuł) 18 ust. (ustęp) 2 wymienionej ustawy, organ wykonawczy – w tym wypadu gminy – sporządza co dwa lata raporty, które są przedstawiane radzie gminy. Raporty są następnie przekazywane organowi wykonawczemu powiatu.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [2] wójt gminy raporty z wykonania gminnych programów ochrony środowiska zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej.

2.2 Cel opracowania

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia programu ochrony środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska, której głównym założeniem jest poprawa stanu środowiska na terenie gminy oraz utrzymanie jego dobrego stanu, tam gdzie został on osiągnięty. Program ochrony środowiska powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu gminy. Przedstawia kierunki działań w zakresie ochrony środowiska na kolejne lata, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami. Dla gminy Drzewica opracowano Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 [3], zwanym dalej POŚ dla gminy Drzewica.

Głównym celem sporządzenia Raportu z wykonania POŚ dla gminy Drzewica – za lata 2022-2023 jest natomiast ocena stopnia realizacji założonych zadań oraz podsumowanie ich efektów. Pozwoli to ocenić efektywność prowadzonej polityki ochrony środowiska oraz ewentualnie wprowadzić niezbędne zmiany w kolejnym programie ochrony środowiska. Raport sporządzono z lat 2022 i 2023.

Zakres opracowania obejmuje:

- opis bieżącego stanu środowiska na terenie gminy,
- zadania zrealizowane w stosunku do zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica w rozbiciu na poszczególne obszary interwencji: ocena klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenie poważnymi awariami,
- ocena realizacji założonych celów na podstawie wskaźników monitorowania,
- podsumowanie realizowanej polityki ochrony środowiska.

2.3 Metodyka opracowania

Opisu bieżącego stanu środowiska na terenie gminy Drzewica dokonano na podstawie danych PMS (Państwowy Monitoring Środowiska) i pochodzących z gminy (Analiza systemu gospodarki odpadami, Raporty o stanie gminy) oraz GUS (Główny Urząd Statystyczny), dane te zestawiono z danymi z POŚ dla gminy Drzewica. Oceny realizacji założeń dokonano na podstawie Raportów o stanie gminy Drzewica za rok 2022 i 2023 oraz informacji znajdujących się na stronie internetowej gminy Drzewica (drzewica.pl/pozostale-wiadomosci, od stycznia 2022 do lutego 2024) poprzez porównanie wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica oraz zrealizowanych celów i zadań w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska. Na podstawie powyższych danych opracowano aktualną wartość wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica wskaźników monitorowania i dokonano oceny realizacji założonych celów. Następnie sporządzono podsumowanie zawierające również uwagi odnośnie zadań i wskaźników monitorowania POŚ dla gminy Drzewica.

2.4 Podstawowe informacje na temat gminy Drzewica

Gmina Drzewica jest gminą miejsko-wiejską położoną w północno wschodniej części powiatu opoczyńskiego i wschodniej części województwa łódzkiego przy granicy z województwem mazowieckim. Znajduje się pomiędzy Piotrkowem Trybunalskim i Radomiem około 65 km na południowy wschód od Łodzi. Graniczy z dwoma gminami z powiatu opoczyńskiego województwa łódzkiego (Poświętne i Opoczno) oraz trzema gminami z powiatu przysuskiego województwa mazowieckiego (Odrzywół, Rusinów i Gielniów). Zajmuje powierzchnię 11 819 ha (118 km²). W roku 2023 gminę zamieszkiwało 10 238 osób, liczba ludności na terenie gminy spada. Na terenie gminy znajduje się 17 sołectw i jedno miasto (Raport stanie gminy Drzewica za rok 2023).

3. Bieżący stan środowiska na terenie gminy Drzewica

3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

W 2023 r. gmina Drzewica według podziału województwa łódzkiego na strefy dla celów ochrony powietrza należała do strefy łódzkiej. Na terenie gminy brak punktu monitoringu jakości powietrza należącego do PMŚ (Państwowego Monitoringu Środowiska), obecne są natomiast inne czujniki jakości powietrza (2 operatora Airly w Drzewicy).

Tabela 1. Klasy jakości powietrza na terenie gminy Drzewica.

Klasy wynikowe dla poszczególnych zanieczyszczeń														
	SO ₂	NO ₂ NO _x	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5 I faza	PM2,5 II faza	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	
													poziom docelowy	poziom celu długoterm.
Kryterium ochrona zdrowia														
rok 2020	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	D2
rok 2022	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	D2
rok 2023	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A	D2
Kryterium ochrona roślin														
rok 2020	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2
rok 2022	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2
rok 2023	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2

Legenda: SO₂- dwutlenek siarki, NO₂- dwutlenek azotu, NO_x- tlenki azotu, CO- tlenek węgla, C₆H₆- benzen, PM10- pył zawieszony o średnicy ziaren 10 µm, PM2,5- pył zawieszony o średnicy ziaren 2,5 µm, Pb- ołów, As- arsen, Cd- kadm, Ni- nikiel, B(a)P- benzo(a)piren, O₃- ozon.

Klasa	A		C	A1		C1	D1		D2
Stężenia	zanieczyszczeń			PM2,5			ozonu		
	Nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i docelowych		Przekraczają poziomy dopuszczalne i docelowe	Nie przekraczają poziomu dopuszczalnego fazy II		Przekraczają poziom dopuszczalny fazy II	Nie przekraczają poziomu celu długoterminowego		Przekraczają poziom celu długoterminowego

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2020, 2022 i 2023.

Tabela 2. Klasy jakości powietrza na terenie strefy łódzkiej.

Klasy wynikowe dla poszczególnych zanieczyszczeń														
	SO ₂	NO ₂ NO _x	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5 I faza	PM2,5 II faza	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	
													poziom docelowy	poziom celu długoterm.
Kryterium ochrona zdrowia														
rok 2020	A	A	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	D2
rok 2023	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	D2
Kryterium ochrona roślin														
rok 2020	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2
rok 2023	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2020 i 2023.

Przez teren gminy przebiega sieć ciepłownicza o niezmienniej długości 2,2 km oraz sieć gazowa, która podlega rozbudowie. W 2022 r. jej długość wyniosła ponad 1 km, zaś liczba przyłączy 3, natomiast w roku 2023 długość przekraczała już 2,5 km, zaś liczba przyłączy osiągnęła wartość 16.

Rok	2020	...	2022	2023
Długość dystrybucyjnej sieci gazowej [km]	1,6	...	1,164	2,538
Liczba przyłączy [szt.]	1	...	3	16
Liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu [szt.]	1	...	1	22
Liczba gospodarstw domowych ogrzewających mieszkania gazem [szt.]	0	...	1	16
Ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]	21	...	22	63
Korzystający z sieci gazowej w stosunku do ogółu ludności [%]	0,2	...	0,2	0,6

Źródło: dane Polskiej Spółki Gazownictwa (PSG) i GUS.

Na terenie gminy znajduje się jedna elektrownia wiatrowa, dwie małe elektrownie wodne oraz 6 elektrowni słonecznych w obrębach Idzikowice, Krzczonów, Radzice Duże, Giełzów i dwie w obrębie Żardki.

3.2 Zagrożenie hałasem

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 728 oraz dwie linie kolejowe nr 4 i 22 oraz dwie linie łącznikowe nr 573 i 574. Droga wojewódzka nie należy do dróg głównych, zaś linie kolejowe do linii głównych. Wspomniane szlaki transportowe nie zostały ujęte w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego [4]. Według POŚ dla gminy Drzewica mieszkańcy gminy nie są narażeni na ponadnormatywny hałas przemysłowy ze względu na oddalenie zakładów od zwartej zabudowy mieszkaniowej.

3.3 Pola elektromagnetyczne (PEM)

Przez teren gminy przebiegają 3 linie wysokiego napięcia 110 kV (kilowolt), są także zlokalizowane dwie stacje elektroenergetyczne Radzice i Drzewica oraz znajduje się 6 masztów antenowych (ebin.josm.pl/electricity, beta.btsearch.pl). Żadne ze źródeł PEM nie znajduje się w otoczeniu zwartej zabudowy mieszkaniowej. W 2022 r. na terenie miasta Drzewica na ul. Osiedle Mieszka I umiejscowiony był punkt pomiarowy stałej sieci monitoringu PEM (Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie łódzkim). Wynik pomiaru był poniżej dolnej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej, to jest poniżej 0,8 V/m (wolt na metr). Wynik taki nie przekracza dopuszczalnych norm PEM (według rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [5]).

3.4 Gospodarowanie wodami

Gmina Drzewica znajduje się na terenie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 85. Według badań prowadzonych w 2022 r. stan wód podziemnych badanych w najbliższych gminie punktach monitoringu nie uległ zmianie:

Tabela 3. Klasa jakości wód podziemnych w punktach monitoringu w pobliżu gminy Drzewica.

Miejscowość (gmina)	Nr ID	Nr Monbada	Przedział pobierania [m p.p.t.]	Stratygrafia	Żwierciadło, ośrodek	Użytkowanie terenu	Klasa jakości	
							2019	2022
Opoczno (Opoczno)	1949	1843	18,0-30,0	Q	swobodne, porowy, wiejska	Zabudowa wiejska	II	II
Sędów (Białaczów)	401	418	139,0-195,0	J1	napięte, porowo-szczelinowy		III	III
	402	420	30,0-49,5	J2			IV	IV

Legenda: J – jura, m p.p.t. – metry pod powierzchnią terenu, nr – numer, Q – czwartorzęd.

Źródło: POŚ dla gminy Drzewica, Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego według danych z 2022 roku.

Według Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022, stan jakościowy, ilościowy oraz ogólny JCWPd nr 85 nie uległ zmianie i nadal jest dobry, nie jest ona również zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych dla wód podziemnych. Gmina Drzewica znajduje się poza terenami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (geologia.pgi.gov.pl).

Wody powierzchniowe terenu gminy stanowią cieki i rzeki oraz głównie sztuczne zbiorniki wodne, z których największym jest Zbiornik Drzewica. Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest

Drzewiczka z dopływami, z których największym jest płynącą wzdłuż południowo wschodniej granicy gminy Brzuśnia. W 2022 r. zaktualizowano Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły [6], w którym m.ni.: zagregowano zlewnię Drzewiczki i jej dopływów oraz zmieniono kody jednolitych części wód powierzchniowych, wprowadzone zmiany zebrano w tabeli stanowiącej Załącznik nr 1 do Raportu. Wody powierzchniowe terenu gminy podlegają monitoringowi, poniżej przedstawiono porównanie jakości wód w poprzednich latach ze stanem aktualnym.

Tabela 4. Stan wód powierzchniowych na terenie gminy Drzewica w latach poprzednich i aktualny.

Nazwa ciek	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów						Stan/ potencjał ekologiczny		Stan chemiczny		Ocena stanu
		biologicznych		hydromorfologicznych		fizyko-chemicznych						
		2020	2023	2017	2023	2020	2023	2020	2023	2019	2023	
Drzewiczka od Wąglank do Brzuśni	Drzewica	3	4	2	4	>2	>2	3	4	>1	>1	zły
Drzewiczka od Brzuśni do ujścia	Wólka Magierowa (ujście do Pilicy)	3	3	1	1	2	2	3	3	>1	>1	zły
Dopływ z Poświętnego	Ponikła	2018	2021	2018	b.d.	2018	2021	2018	2021	2020	2022	zły
		3	2	1		2	>2	3	3	>1	>1	

Legenda: 1 – klasa bardzo dobra, 2 – klasa dobra, >2 – klasa poniżej dobrej, 3 – klasa/stan umiarkowany, 4 – klasa/stan słaby, >1 – stan poniżej dobrego.

Źródło: POŚ dla gminy Drzewica, Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022 i 2023, Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela.

W ostatnich latach pogorszeniu uległ stan wód Drzewiczki od Wąglanki do Brzuśni oraz klasa elementów fizykochemicznych Dopływu z Poświętnego. Poprawie uległa natomiast jedynie klasa elementów biologicznych Dopływu z Poświętnego. Stan wód Drzewiczki od Brzuśni do ujścia nie uległ zmianie.

Teren gminy jest zagrożony powodzią ze strony Drzewiczki. Zagrożenie dotyczy głównie terenów niezamieszkałych, ale też nielicznych zabudowań miejscowości Radzice Duże i Giełzów. Poniżej Zbiornika Drzewica zagrożenie powodzią jest znikome ze względu na rezerwę powodziową Zbiornika (POŚ dla gminy Drzewica). Teren gminy nie jest zagrożony osuwiskami (geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3).

3.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Na terenie gminy znajdują się 2 ujęcia wód i stacje uzdatniania wody w miejscowościach Drzewica i Strzyżów. Woda wodociągowa jest zdatna do spożycia przez ludzi i nie występują nawracające problemy z jej jakością, a jedynie epizodyczne (POŚ dla gminy Drzewica, Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie województwa łódzkiego za 2021 i 2022 r.). Zwodociągowanie gminy, zgodnie z poniższą tabelą wynosi około 100%.

Tabela 5. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Drzewica.

Rok	2020	...	2022	2023
Długość sieci wodociągowej [km]	131,1	...	131,7	131,7
Liczba przyłączy [szt.]	2 920	...	3 200	3 225
Korzystający z sieci wodociągowej [os.]	9 876	...	10 330	10 038
Korzystający z sieci wodociągowej w stosunku do ogółu ludności [%]	97,1	...	97,4	97,6
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych [%]	100	...	100	100
Zużycie wody na jednego mieszkańca [m ³]	27,9	...	28,2	28,4
Zużycie wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym [m ³]	25,8	...	25,1	25,8

Źródło: POŚ dla gminy Drzewica, Raport o stanie gminy Drzewica za rok 2022 i 2023, dane GUS.

Nieczystości ciekłe z terenu gminy odbiera gminna oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego zlokalizowana w Drzewicy. Ponadto na terenie gminy znajduje się zakładowa oczyszczalnia

ścieków Agro-Transpol w Radzicach Dużych, 11 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 78 zbiorników bezodpływowych. Sieć kanalizacyjna obejmuje blisko 100% budynków.

Tabela 6. Charakterystyka zagospodarowania ścieków na terenie gminy Drzewica.

Rok	2020	...	2022	2023
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	115,9	...	116,7	116,7
Liczba przyłączy [szt.]	2 581	...	2 792	2 830
Korzystający z sieci kanalizacyjnej [os.]	8 754	...	8 794	8 731
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu ludności [%]	88,0	...	89,1	89,2
Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych [%]	100	...	100	100
Korzystający z oczyszczalni ścieków [os.]	9 750	...	9 556	9 456
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	103	...	82	78
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	3	...	9	11

Źródło: POŚ dla gminy Drzewica, Raport o stanie gminy Drzewica za rok 2022 i 2023, dane GUS.

3.6 Zasoby geologiczne

Krajobraz terenu gminny jest nizinny, urozmaicony niewielkimi pagórkami w części północnej i przecinającymi gminę płytkimi dolinami rzeczny. Powierzchniowe utwory geologiczne stanowią głównie gliny zwałowe i utwory wodnolodowcowe zlodowaceń środkowopolskich, a także podrzędnie holocenijskie utwory eoliczne i rzeczne. Na terenie gminy znajduje się jedno złożo o nazwie Idzikowice i powierzchni 0,88 ha, które znajduje się w zachodniej części gminy przy granicy z gminą Opoczno. Jest to rozpoznane szczegółowo złożo piasku i żwiru o geologicznych zasobach bilansowych wynoszących 82 tys. ton. Złożo po raz pierwszy pojawiło się w Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce w 2023 r., koncesja na wydobywanie kopalin ze złoża nie została wydana. W północnej części gminy znajdują się ponadto obszary perspektywiczne i prognostyczne dla złóż piasku (geologia.pgi.gov.pl). Złożo ani tereny perspektywiczne lub prognostyczne nie zostały uwzględnione w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Drzewica z 2014 r. [7] nie sporządzono dla nich również planów miejscowych (drzewica.e-mapa.net/). Złożo Idzikowice znajduje się na terenie rolniczym poza formami ochrony przyrody, natomiast obszary perspektywiczne i prognostyczne głównie na terenach leśnych, należą więc do złóż konfliktowych.

3.7 Gleby

Gleby pokrywające obszar gminy to głównie gleby bielcowe, pseudobielcowe, brunatne i płowe. Ponad 62% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, z czego zdecydowana większość to grunty orne. Ponad połowę gleb stanowią gleby słabe (27,5%) oraz najłabsze (28,6%) V i VI klasy bonitacyjnej, zaś blisko 38% gleby IV klasy bonitacyjnej. Gleby dobre III klasy zajmują zaledwie około 5% powierzchni gleb, natomiast gleby I i II klasy nie występują. Na terenie gminy dominuje kompleks żytni, głównie dobry i bardzo dobry oraz kompleks zbożowo-pastewny, znaczną powierzchnię zajmują ponadto użytki zielone, głównie słabe (geoportal.lodzkie.pl/imap/?locale=pl&gui=new&sessionID=613951). W 2023 r. wśród upraw na terenie gminy dominowały zboża, które stanowiły 46,6% upraw oraz użytki zielone pokrywające 37%, znaczący udział miały ponadto rośliny pastewne, które uprawiano na 5,2% powierzchni oraz gryka i kukurydza uprawiane na 4,9% (rejestrupraw.arimr.gov.pl). Na terenie gminy brak punktu krajowego monitoringu gleb (gios.gov.pl/chemizm_gleb/, Wyniki szczegółowe).

3.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Tabela 7. Charakterystyka gospodarowania odpadami na terenie gminy Drzewica.

Rok		2020		2022	2023
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	Wymagany	50		25	35
	Osiągnięty	23,8		16,42	35,64
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%]	Wymagany	35		35	35
	Osiągnięty	22,14		26,68	24,63

Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]	1 957,823		2 015,75	1 887,596
Ilość odebranych odpadów zmieszanych [Mg]	1 210,1		1 480,98	1 370,747
Ilość odebranych odpadów zmieszanych w stosunku do ogółu [%]	61,8		73,5	72,6
Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny [zł]	15 (od 1.03.2020)		21 (od 1.12.2022)	21
Nakłady finansowe na gospodarowanie odpadami komunalnymi [zł]	1 418 317,0		1 645 156,21	1 910 194,78
Ilość usuniętych wyrobów azbestowych [kg]	148 850		241 300	288 920
Ilość usuniętych odpadów rolniczych [kg]	-		17 650	14 665

Źródło: POŚ dla gminy Drzewica, Analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Drzewica za 2022 rok, Raport o stanie gminy Drzewica za rok 2022 i 2023, Uchwała w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami [8, 9]

Gmina Drzewica w roku 2022 nie osiągała wymaganego przepisami prawa poziomu recyklingu, ale osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów kierowanych do składowania. W roku 2023 oba wymagane poziomy zostały osiągnięte. Ilość wyprodukowanych odpadów i odpadów zmieszanych w roku 2023 spadła, podobnie jak ich udział w ogóle odpadów, który jest jednakże bardzo wysoki, gdyż przekracza 70%. Koszty gospodarowania odpadami i stawki opłat rosną. Na terenie gminy punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych znajduje się w Drzewicy (POŚ dla gminy Drzewica). Z terenu gminy sukcesywnie prowadzone są akcje usuwania wyrobów azbestowych i rolniczych.

Na terenie gminy Drzewica nie są zlokalizowane czynne instalacje komunalne, ale znajduje się składowisko odpadów w miejscowości Domaszno. Składowisko zostało zamknięte w 2011 r. (POŚ dla gminy Drzewica), zaś w 2023 r. jego teren został użyczony Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Drzewicy w celu rekultywacji (Zarządzenie nr 81 Burmistrza Drzewicy z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie oddania w użyczenie nieruchomości gruntowych związanych z działalnością wysypiska śmieci w Domasznie). Rekultywacja zakłada ukształtowanie bryły składowiska (zagęszczenie odpadów, uformowanie czaszy i skarp) oraz wysiew traw i wykonanie nasadzeń. Rekultywację rozpoczęto w 2024 roku i planuje się ją ukończyć do końca 2025 roku.

3.9 Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Drzewica spośród form ochrony przyrody występuje 5 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 4,34 ha, które obejmują 4 bagna oraz jedną polanę (crfop.gdos.gov.pl). Przez teren gminy przebiegają dwa korytarze ekologiczne: Dolina Dolnej Pilicy, który obejmuje lasy w części północnej gminy oraz Dolina Drzewiczki biegnący wzdłuż Brzuśni w pobliżu południowo wschodniej granicy gminy oraz wzdłuż Drzewiczki powyżej Brzuśni (mapa.korytarze.pl).

Lasy na terenie gminy zajmują około 33% ogólnej powierzchni gminy. Według danych GUS 53,58% z nich to lasy prywatne, zaś pozostałe 46,42% to lasy Skarbu Państwa, w większości pod zarządem Lasów Państwowych. Według danych GUS powierzchnia lasów na terenie gminy w latach 2022 i 2023 nieznacznie wzrosła.

Według danych GUS w roku 2022 na terenie gminy dosadzono 73 drzewa i 50 krzewów, zaś w roku 2023 32 drzewa i 0 krzewów. W roku 2022 ubyło 15 drzew, zaś w roku 2023 58 drzew i 20 krzewów.

Według danych GUS na terenie gminy znajduje się jeden park o powierzchni 2 ha, 4 zieleńce o powierzchni 3,5 ha, zieleń uliczna i osiedlowa o łącznej powierzchni 8,04 ha, lasy gminne o powierzchni 1,22 ha i 3 cmentarze o powierzchni 7,3 ha. Łącznie tereny zieleni urządzonej (bez lasów i cmentarzy) zajmują powierzchnię 13,54 ha.

3.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Na terenie gminy nie występują zakłady stwarzające zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej, nie odnotowano również poważnych awarii, ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii (dane gios.gov.pl). Na terenie funkcjonuje 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Brzustowiec, Dąbrówka, Domaszno, Drzewica, Jelnia, Krzczonów, Radzice Duże, Strzyżów, Trzebina, Zakościele, Żardki (POŚ dla gminy Drzewica, drzewica.pl/page/jednostki-osp).

4. Zadania zrealizowane na terenie gminy Drzewica w latach 2022 i 2023

4.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Tabela 8. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez wymianę źródeł ciepła w Gminie Drzewica	Montaż ekologicznych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych gminy.
	Utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego	Realizacja lokalnych połączeń autobusowych
		Budowa wiat przystankowych
Zwiększenie świadomości społecznej odnośnie jakości powietrza	Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów	Zadanie nie było realizowane. Planowane jest w kolejnych latach
	Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony powietrza	Spotkania informacyjne i warsztaty
		Działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego Programów Priorytetowych

Tabela 9. Zrealizowane zadania inwestycyjne związane z ochroną klimatu i jakości powietrza.

Zrealizowane zadanie	Rok	Koszt [zł]	
		całkowity	dofinansowanie
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez wymianę źródeł ciepła w Gminie Drzewica			
Montaż ekologicznych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych gminy. W ramach zadania w 2023 roku zamontowano 37 kotłów na pellet, 2 kotły zgazowujące drewno, 55 kotłów gazowych jednofunkcyjnych oraz 5 kotłów gazowych dwufunkcyjnych, a także 20 butli zbiornikowych na płynny gaz LPG.	2022-2023	3 084 468,39	2 587 440,35 RPO
Utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego			
Realizacja lokalnych połączeń autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.	2022	582 033,51	521 101,19 FRPA
	2023	608 352,47	521 258,1 FRPA
Budowa wiat przystankowych	2022	18 919,86	

Legenda: FRPA – Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020.

Tabela 10. Edukacja mieszkańców: Spotkania informacyjne i warsztaty .

Tematyka	Rok
Spotkania informacyjne odnośnie Programu Czyste Powietrze w Jelni, Domasznie, Strzyżowie, Trzebinie i Żardkach	2022
Spotkanie informacyjne odnośnie Programu Ciepłe Mieszkanie w Urzędzie Miejskim w Drzewicy	2022
Warsztaty na temat budownictwa pasywnego w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej projektu „Budowa budynku Klubu Sportowego MGKS Drzewica w technologii pasywnej”	2022
Spotkania informacyjne odnośnie Programu Czyste Powietrze w Radzicach Dużych i Brzustowcu	2023
Spotkanie informacyjne w Regionalnym Centrum Kultury w Drzewicy dla mieszkańców zainteresowanych udziałem w projekcie montażu odnawialnych źródeł energii w ramach dofinansowania z Funduszy Europejskich dla Łódzkiego na lata 2021-2027.	2023

Tabela 11. Edukacja ekologiczna: Działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego Programów Priorytetowych.

Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”				
Rok	Liczba wniosków o dofinansowanie [szt.]	Wnioskowana kwota [zł]	Liczba wniosków o płatność [szt.]	Liczba konsultacji [szt.]
2022	32	681 360	35	202
2023	51	2 024 713,04	35	352
Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”				
Rok	Liczba wniosków o dofinansowanie [szt.]	Wnioskowana kwota [zł]	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć [szt.]	
2023	16	89 280,02	8	

Tabela 12. Inne zrealizowane zadania związane z ochroną klimatu i jakości powietrza nie ujęte w POŚ dla gminy Drzewica.

Zrealizowane zadanie	Rok	Koszt [zł]	
		całkowity	dofinansowanie
Remont i budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego			
Remont oświetlenia ulicznego na osiedlach Mieszka I i Bolesława Chrobrego	2022	126 698	
Dobudowa oświetlenia ulicznego na ul. Stawowej przy przedszkolu, ul. Kilińskiego, ul. Staszica i w Jelni za szkołą	2022	248 514,12	

Budowa oświetlenie ulicznego w Giełzowie, Świerczynie, Brzustowcu i Zakościelu	2022	15 079,8	
	2023	120 623	
Termomodernizacja budynków			
Termomodernizacja budynku „Domek Wędkarza” objęła docieplenie podłóg, stropodachu i ścian, wymianę okien i drzwi, montaż instalacji centralnego ogrzewania i pompy ciepła, montaż instalacji fotowoltaicznej, wykonanie instalacji elektrycznej i nowego oświetlenia LED.	2021-2022	793 243,56	497 925,02 RPO
Rozwój odnawialnych źródeł energii			
Zadanie „Odnawialne źródła energii w Gminie Drzewica” objęło montaż 237 instalacji fotowoltaicznych, 58 solarnych i 11 kotłów na biomasę (pellet). W 2022 r. podpisana została umowa na dofinansowanie oraz z uczestnikami, zaś w 2023 r. umowy z wykonawcami. W 2023 r. zakończono również realizację zadania.	2022-2023	4 968 492,96	3 883 235,2 RPO
Pozyskane dofinansowanie			
„Modernizacja istniejącego oświetlenia drogowego na terenie Gminy Drzewica”		950 000	760 000 PŁ

Legenda: PŁ – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Rozświetlamy Polskę), RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020.

Z zadań inwestycyjnych w latach 2022-2023 gmina Drzewica realizowała wymianę źródeł ciepła, termomodernizację budynków i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Gmina utrzymywała również lokalny transport zbiorowy i dbała o edukację ekologiczną odnośnie ochrony powietrza. Poza działalnością punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach edukacji ekologicznej organizowane były spotkania informacyjne na temat Programów Priorytetowych (Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie) finansowanych z budżetu Państwa i Unii Europejskiej. Działalność informacyjną gmina prowadziła również poprzez stronę internetową, na której poza wiadomościami na temat wydarzeń organizowanych przez gminę znajdowały się również informacje na temat akcji innych podmiotów, np.: Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Łodzi (w 2023 r. organizował bezpłatne webinarium „Program Czyste Powietrze – wsparcie dla Ciebie i środowiska”), Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (przypomnienie o zakazie wypalania traw) oraz Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) (przypomnienie o konieczności zgłoszenia użytkowanego źródła ciepła). W 2023 r. gmina otrzymała wsparcie na realizację zadania: „Modernizacja istniejącego oświetlenia drogowego na terenie gminy Drzewica”. W ramach jego realizacji planowana jest wymiana sodowego oświetlenia ulicznego (które w latach poprzednich zastąpiło na terenie gminy oświetlenie rtęciowe) na LED.

Spośród zadań, które zostały zaplanowane do realizacji w POŚ dla gminy Drzewica nie jest prowadzona jedynie kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów. W latach 2022-2023 zadanie to ograniczało się do bieżącego reagowania na indywidualne zgłoszenia dotyczące prawdopodobnego spalania śmieci w paleniskach domowych lub używania niewłaściwego paliwa. Prowadzenie kontroli planowane jest do realizacji w latach 2024-2025. Zadanie to zostało ujęte w Programie ochrony powietrza i planie działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej [10] jako jedno z trzech działań naprawczych. Pozostałe to redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW (wymiana źródeł ciepła) i edukacja ekologiczna, które to działania gmina realizuje.

Na terenie gminy od 2020 r. sukcesywnie prowadzona jest budowa sieci gazowej. Zadanie należy do zadań monitorowanych realizowane jest bowiem przez Polską Spółkę Gazownictwa (PSG) pod nazwą Kompleksowa realizacja sieci gazowej w miejscowości Drzewica. W ostatnich latach zrealizowano ponad 2,5 km sieci gazowej, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 13. Budowa sieci gazowej na terenie gminy Drzewica.

Rok	Zrealizowane zadanie	Długość wybudowanego odcinka [m]
2020	Budowa gazociągu średniego ciśnienia na ul. Stawowej (od ul. Przemysłowej do Placu Kościuszki) i ul. Staszica (od ul. Stawowej do ul. Braci Kobyłańskich)	1 200
2021	Montaż stacji regazyfikacji i stacji redukcyjno-pomiarowej przy ul. Przemysłowej.	-
2022	Budowa gazociągu o średnicy 90 mm od Placu Kościuszki przez Plac Narutowicza do Placu Wolności, na ul. Stawowej przy osiedlu bliźniaków oraz na ul. Braci Kobyłańskich i Skalnej.	1 352

W latach 2022-2023 na terenie gminy Drzewica powstały trzy kolejne farmy fotowoltaiczne w obrębach Giełzów i Żardki (mapy.geoportal.gov.pl). Budowa farm fotowoltaicznych również należy do zadań monitorowanych jest bowiem realizowana przez inwestorów. Na ich wniosek wszczynane są postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i to oni decydują o terminie ewentualnego powstania farmy.

4.2 Zagrożenie hałasem

Tabela 14. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego	Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej również przy współpracy z innymi zarządcami dróg	Budowa i przebudowa dróg, przejść dla pieszych oraz wykonywanie dokumentacji technicznej dla kolejnych inwestycji.

Tabela 15. Zrealizowane zadania związane z ochroną przed hałasem.

Lp.	Zrealizowane zadanie	Długość odcinka [m]	Koszt [zł]		
			całkowity	dofinansowanie	
2022					
1	Przebudowa drogi dojazdowej do ulicy Sportowej w Drzewicy	b.d.	101 031		
2	Remont drogi w Trzebinie	714	528 007,37	125 570 WŁ	
3	Budowa zjazdów na posesje w miejscowości Żardki	-	213 777,72		
4	Remont dróg gminnych w miejscowościach Brzustowiec Kolonia i Krzczonów	2 037,3	1 765 984,63	840 000 RFRD	
5	Remont ul. Szkolnej i ul. Cmentarnej	b.d.	1 116 830,51		
6	Przebudowa przejścia dla pieszych przy szkole w Idzikowicach	-	7 720,19		
2023					
1	Przebudowa dróg gminnych plac Wolności, Kościuszki i ul. Kobyłańskich	330	3 551 403,78	1 122 115 RFRD	
2	Przebudowa drogi powiatowej Drzewica-Dąbrówka (dokumentacja)	-	23 985		
3	Przebudowa drogi powiatowej w Żdżarach	b.d.	227 680,47		
4	Budowa i modernizacja dróg w Drzewicy (ul. Błonie), Żardkach-Kolonii, Zakościelu i Brzustowcu	Rozbudowa drogi gminnej w Brzustowcu-Górkach	367	573 488,29	7 125 000 PŁ
5		Rozbudowa drogi gminnej w Zakościelu	690	1 106 764,44	
6		Rozbudowa drogi gminnej w Żardkach-Kolonii	1 030	1 249 197,84	
7		Budowa ul. Błonie w Drzewicy	455	787 371,52	
8	Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Radzicach Małych	300	371 051,11	105 330 WŁ	
Pozyskane dofinansowanie					
1	Remont drogi gminnej w Dąbrówce	225	242 196,36	133 208 RFRD	
2	Przebudowa ul. Żeromskiego w Drzewicy	827	2 952 043	2 066 430 RFRD	
3	Przebudowa przejścia dla pieszych na ul. Stawowej w Drzewicy	-	76 257,79	51 071,2	

Legenda: PŁ – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, RFRD – Rządowy Program Rozwoju Dróg, WŁ – budżet Województwa Łódzkiego.

W roku 2022 na terenie gminy Drzewica wyremontowano blisko 3 km dróg na kwotę ponad 3,5 mln zł, w roku 2023 wyremontowano natomiast ponad 3 km dróg na kwotę ponad 3,7 mln zł. Na remonty dróg gmina pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Województwa Łódzkiego w łącznej kwocie ponad 9,3 mln zł w latach 2022 i 2023.

W 2023 roku gmina pozyskała dofinansowanie z Funduszu Polski Ład w kwocie blisko 2,2 mln zł na remont drogi w Dąbrówce i Drzewicy, które będą realizowane w kolejnych latach.

4.3 Pola elektromagnetyczne

W 2023 r. gmina wymieniła antenę radiokomunikacyjną na budynku Urzędu Miejskiego w Drzewicy. Koszt wymiany wyniósł 15 000 zł.

4.4 Gospodarowanie wodami

Gmina nie realizowała zadań odnośnie gospodarowania wodami.

W 2023 r. na terenie gminy na zlecenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGWWP) rozpoczęło się odmulanie Drzewiczki na długości około 410 m na terenie miasta poniżej Zbiornika Drzewica od ogrodów za zamek. Działanie objęło wykoszenie i wyprofilowanie skarp z uzupełnieniem ubytków, odmulenie dna, usunięcie zatorów, zmniejszenie wyspy i nadzór przyrodniczy. Działania przeciwpowodziowe i renaturyzacyjne należą do zadań monitorowanych i należą do kompetencji PGWWP.

W 2023 r. gmina na swojej stronie internetowej informowała ponadto o naborze wniosków prowadzonym przez WFOŚiGW (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) w ramach Programu Priorytetowego „Moja Woda” finansowanego z budżetu Państwa, który ma na celu łagodzenie skutków suszy i przeciwdziałanie podtopieniom poprzez budowę systemów małej retencji na terenie posesji prywatnych

4.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Tabela 16. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Zapewnienie dostępu do wody pitnej dobrej jakości	Obsługa i utrzymanie sieci wodociągowej oraz studni wodociągowych	Przywrócenie dobrej jakości wody do spożycia
		Zakup i montaż chloratora do dezynfekcji wody
Ograniczenie negatywnego wpływu ścieków na środowisko	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Drzewicy	Wykonywanie przyłączy wodnych
		Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej
		Naprawa pomp w przepompowniach ścieków
		Remont przepompowni ścieków na ul. Słowackiego w Drzewicy
		Wykonywanie przyłączy kanalizacyjnych
	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Drzewicy	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Drzewicy

Tabela 17. Zrealizowane zadania związane z gospodarką wodno-ściekową.

L.p.	Zrealizowane zadanie		Rok	Koszt [zł]	
				całkowity	dofinansowanie
Obsługa i utrzymanie sieci wodociągowej oraz studni wodociągowych					
1	Przywrócenie dobrej jakości wody do spożycia.		2023	b.d.	
2	Zakup i montaż chloratora do dezynfekcji wody		2023	8 000	
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Drzewica					
1	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej	w Dąbrówce i Idzikowicach	2022	809 114	
2		w Idzikowicach	2023	11 000	
3	Naprawa pomp w przepompowniach ścieków		2022	46 760,57	
			2023	41 890	
4	Remont przepompowni ścieków na ul. Słowackiego w Drzewicy	Wykonanie robót budowlanych	2023	87 375,51	
5		Zakup rozdrabniacza (montaż w 2024 r.)	2023	71 037	
6	Rozbudowa oczyszczalni ścieków przy ul. Słowackiego w Drzewicy objęła budowę biologicznego reaktora wielofunkcyjnego, zbiornika retencyjno-uśredniającego, komory rozdzielczej, budynku stacji dmuchaw, zbiornika osadu nadmiernego, budynku skratek i piasku, dwóch komór pomiarowych, filtrów powietrza i pompowni wody technicznej, remont zbiornika retencyjnego ścieków własnych, budynku wielofunkcyjnego, magazynu osadu i komory pomiarowej ścieków oczyszczonych oraz montaż elektrowni fotowoltaiczne		2022	666 137,94	12 350 000 PŁ
			2023	13 531 982,84	
Pozyskane dofinansowanie					
1	Modernizacja przepompowni obsługujących sieć kanalizacyjną w gminie Drzewica			b.d.	1 425 000 PŁ

Legenda: PŁ – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Tabela 18. Wykonywanie przyłączy wodnych i kanalizacyjnych na terenie gminy w latach 2022 i 2023.

Liczba przyłączy [szt.]		wodne	kanalizacyjne
Rok	2022	35	35
	2023	19	23

Gmina Drzewica w ramach działalności bieżącej dba o jakość wody przeznaczonej do spożycia. W sierpniu i grudniu 2023 r. w wodzie z wodociągu w Drzewicy wykryto bakterie coli, co skutkowało

warunkową przydatnością wody do spożycia (po przegotowaniu). Po przeprowadzeniu prac naprawczych przywrócono odpowiednią jakość wody. Gmina zakupiła ponadto chlorator do wody.

Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Drzewicy zwiększyła jej przepustowość do 1 540 m³/dobę oraz poprawiła jakość oczyszczonych ścieków, gdyż aktualnie jest to oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu i fosforu. Rozbudowa oczyszczalni trwała od czerwca 2022 roku do lipca 2023 roku.

W 2023 r. gmina pozyskała dofinansowanie z Funduszu Polski Ład w kwocie ponad 1,4 mln zł na modernizację przepompowni ścieków obsługujących sieć kanalizacyjną gminy, których jest 66 i które wymagają remontów.

4.6 Zasoby geologiczne

Gmina nie realizowała zadań odnośnie gospodarowania zasobami geologicznymi. Do 2023 r. na terenie gminy nie było zweryfikowanych złóż.

4.7 Gleby

Gmina na swojej stronie internetowej informuje mieszkańców o działaniach i programach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odnośnie, np.: zalesiania gruntów, wsparcia w nawożeniu i restrukturyzacji gospodarstw. Działania w tym obszarze należą do zadań monitorowanych, leżą bowiem w kompetencjach Ośrodków Doradztwa Rolniczego i wspomnianej powyżej Agencji.

4.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Tabela 19. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Gospodarowanie odpadami ograniczające ich negatywny wpływ na środowisko	Prowadzenie gospodarki odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	Prowadzenie gospodarki odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Usuwanie azbestu i odpadów rolniczych
Zwiększenie świadomości społecznej odnośnie gospodarki odpadami	Edukacja w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz ich właściwej segregacji	Ekologicznie, bezpiecznie i zdrowo
		Ustawienie pojemnika na nakrętki
		Czysta Drzewica

Tabela 20. Zrealizowane zadania związane z gospodarką odpadami.

Zrealizowane zadanie	Rok	Koszt [zł]
Prowadzenie gospodarki odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	2022	1 645 156,21
	2023	1 910 194,78
Edukacja w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz ich właściwej segregacji		
„Ekologicznie, bezpiecznie i zdrowo” – piknik edukacyjny ze stoiskiem współorganizowanym przez Koło Gospodyń wiejskich „Drzewiczanki” i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Drzewicy, które promowało ekologiczne rozwiązania mające na celu zmniejszenie ilości powstających odpadów, wykorzystanie produktów wielokrotnego użytku i właściwą segregację odpadów	2022	b.d.
Ustawienie obok Urzędu Miejskiego w Drzewicy metalowego kosza w kształcie serca na plastikowe nakrętki	2022	b.d.
„Czysta Drzewica” – akcja sprzątania miejsc publicznych z porzuconych odpadów organizowana przez Urząd Miejski oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Drzewicy w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi pod koniec kwietnia lub na początku maja.	2022 i 2023	5 689,72 w 2023 r.

Tabela 21. Usuwanie azbestu i odpadów rolniczych w latach 2022 i 2023.

Zadanie	Rok	Liczba nieruchomości [szt.]	Waga [kg]	Koszt [zł]	
				całkowity	dofinansowanie
Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	2022	111	241 300	91 452,7	82 307 WFOŚiGW
	2023	120	288 920	134 174,45	106 635 WFOŚiGW
Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki, sznurka opakowań po nawozach i typu Big Bag	2022	-	17 650	9 531	-
	2023	32	14 665	7 919	7 332,4 NFOŚiGW

Legenda: NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Gmina Drzewica prowadzi gospodarkę odpadami na terenie gminy, która obejmuje odbiór odpadów od mieszkańców oraz funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się w Drzewicy przy ul. Słowackiego w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków. Prowadzi również edukację ekologiczną w zakresie gospodarki odpadami, a także usuwa odpady azbestowe i rolnicze z terenu gminy. W ostatnich latach na ostatnie działania uzyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w wysokości blisko 190 tys. zł i z NFOŚiGW w wysokości ponad 7 tys. zł.

4.9 Zasoby przyrodnicze

Tabela 22. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Ochrona form ochrony przyrody	Pielęgnacja użytków ekologicznych	Użytki ekologiczne gminy uwzględnione są w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Drzewica [7], które jest dokumentem obowiązującym, użytki ekologiczne na terenie gminy nie podlegają ochronie czynnej.
Rozwój zrównoważonej ekoturystyki	Utrzymanie szlaków turystycznych na terenie gminy	Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturowej na terenie gminy
	Utrzymanie zieleni gminnej	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie

Tabela 23. Zrealizowane i realizowane zadania związane z zasobami przyrodniczymi.

Lp.	Zrealizowane zadanie	Rok	Koszt [zł]	
			całkowity	dofinansowanie
	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie	2022	35 000	
		2023	120 000	
	Utrzymanie i rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturowej na terenie gminy			
1	Budowa placu zabaw na osiedlu Bolesława Chrobrego w Drzewicy	2022	96 500	
2	Budowa placu zabaw przy ul. Sikorskiego w Drzewicy	2022	279 702,58	
3	Budowa siłowni zewnętrznej przy szkole w Radzicach Dużych	2022	26 517,6	9 407,04 WŁ
4	Budowa altany ogrodowej przy Senior+	2022	39 995	
5	Budowa nowego masztu flagowego na Placu Wolności w Drzewicy	2022	9 460 BC	
6	Budowa budynku Klubu Sportowego MGKS (Miejsko Gminnego Klubu Sportowego) Drzewica w technologii pasywnej	2021-2022	2 714 924,26	1 363 447 RPO
7	Rozwój turystycznej infrastruktury „smart city” w Drzewicy (np.: totemy multimedialne, ławki solarne (pierwsze 3 powstały w 2021 r.))	2022	19 751,86	156 252 DP
9	Budowa oświetlenia ulicznego oraz modernizacja małej architektury w parkach na os. Mieszka I i Bolesława Chrobrego	2023	128 417	
10	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej w Gielzowie	2023	20 020	12 000 WŁ
11	Remont schodów zewnętrznych przy świetlicy wiejskiej w Strzyżowie	2023	23 985	12 000 WŁ
12	Budowa altany ogrodowej z elementami małej architektury w Trzebinie	2023	95 320	95 300 WŁ
13	Remont pomnika w Radzicach Dużych	2023	99 999	
	Zadania w trakcie realizacji			
1	Budowa budynków o funkcji sportowej, kulturalnej i turystycznej na terenie Gminy Drzewica w Idzikowicach (rozbudowa szkoły), Świerczynie (budowa świetlicy) i Radzicach Dużych (budowa budynku klubowego na stadionie Ludowego Klubu Sportowego)		6 372 882,14	4 250 000 PŁ
2	Remont pomnika na Placu Wolności w Drzewicy		397 954,77	
	Pozyskane dofinansowanie			
	Budowa bulwaru o długości 290 m posadowionego na słupopalach nad Drzewiczką naprzeciw zamku z oświetleniem i małą architekturą		45 812,87	5 850 000 PŁ
	Naprawa części pokrycia dachowego i renowacja drzwi wejściowych kościoła parafialnego w Drzewicy		b.d.	392 000 RPOZ
	Zabezpieczenie i stabilizacja budynku służebnego zamku w Drzewicy oraz remont ogrodzenia cmentarza parafialnego w Drzewicy		b.d.	971 665,6 RPOZ

Legenda: BC – projekt „Pod białą-czerwoną” finansowany przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, PŁ – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020, SDP – Stowarzyszenie Dolina Pilicy, WŁ – budżet województwa łódzkiego (Sołectwo na plus)

Tabela 24. Inne zrealizowane zadania związane z zasobami przyrodniczymi nie ujęte w POŚ dla gminy Drzewica.

Prowadzenie edukacji ekologicznej	Rok
„Województwo łódzkie ogrodem Polski” – bezpłatne warsztaty zakładania łąki kwietnej, naturalnych metod nawożenia i ochrony roślin, które odbyły się w Regionalnym Centrum Kultury w Drzewicy w ramach współpracy Urzędu Miejskiego w Drzewicy i Województwa Łódzkiego	2022
„Powstrzymać suszę” – warsztaty zakładania ogrodu deszczowego w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Radzicach Dużych, wraz z powstaniem takiego ogrodu na tarasie szkoły.	2022
„Drzewica – Poczuj Pasję do Klimatu” – w ramach wydarzenia w lipcu odbył się rajd rowerowy „Razem dla klimatu”, w październiku II Drzewicki Bieg na Orientację „Orientuj się!”, zaś w grudniu festyn ekologiczny „Green Event” w Regionalnym Centrum Kultury w Drzewicy. Zadanie finansowane było ze środków Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego na rok 2023 „Łódzkie na Plus”.	2023

Gmina Drzewica prowadzi rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (place zabaw, siłownie zewnętrzne, budynki klubowe, świetlice wiejskie, infrastruktura „smart city” i bulwar nad Drzewiczką) i kulturowej (remont pomników i zabytków) na swoim terenie, a także zadania z zakresu edukacji ekologicznej. Liczba i przebieg szlaków turystycznych na terenie gminy nie uległy zmianie.

4.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Tabela 25. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zapobieganie poważnym awariom”.

Kierunek interwencji	Wyznaczone zadanie	Zrealizowane zadanie
Poprawa bezpieczeństwa ludności i środowiska	Utrzymanie zdolności bojowej OSP	Utrzymanie budynków OSP oraz zakup wyposażenia.

Legenda: OSP – Ochotnicze Straże Pożarne.

Tabela 26. Zrealizowane zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom.

L.p.	Zrealizowane zadanie	Rok	Koszt [zł]	
			całkowity	dofinansowanie
1	Coroczny zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, wyposażenia i umundurowania finansowany z budżetu gminy Drzewica, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.			
2	Budowa parkingu przed budynkiem OSP w Radzicach Dużych	2022	167 019,86	
3	Zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia Punktu Przedszkolnego w Jelni na potrzeby OSP	2023	15 033,3	
4	Zakup wyposażenia i sprzętu ratownictwa (dron) dla OSP Brzustowiec	2023	76 864	73 018 FS
5	Zakup samochodu dla OSP Radzice	2023	1 215 000	450 000 WFOŚiGW
6	Remont dachu OSP Żardki	2023	21 525	

Legenda: FS – Fundusz Sprawiedliwości, WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W latach 2022 i 2023 utrzymanie zdolności bojowej OSP obejmowało poza zakupem wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego również utrzymanie budynków OSP. Na zakup sprzętu (samochód i dron) gmina uzyskała dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwości i WFOŚiGW w wysokości ponad 523 tys. zł.

5. Wartości wskaźników monitorowania wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica

Wskaźniki monitorowania wyznaczone w POŚ dla gminy Drzewica opisane zostały w postaci wartości bazowej o wysokości w roku wykonania POŚ oraz wartości planowanej do osiągnięcia (docelowej). W poniższej tabeli porównano wartość docelową z POŚ dla gminy Drzewica oraz wartość osiągniętą wraz z realizacją zadań.

Tabela 27. Zmiana wartości wskaźników monitorowania wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica.

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Wskaźnik		
					Nazwa [źródło danych]	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez wymianę źródeł ciepła	Liczba wymienionych niskosprawnych źródeł ciepła [szt.]	>158	268 ¹
2.				Utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego	Funkcjonowanie lokalnego transportu zbiorowego	tak	tak
3.			Rozwój OZE	Budowa farm fotowoltaicznych i wiatrowych na terenie gminy	Liczba farm fotowoltaicznych i wiatrowych [szt.]	8	8
4.				Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych na budynkach prywatnych	Liczba instalacji OZE [szt.]	>613	923
5.			Zwiększenie świadomości społecznej odnośnie jakości powietrza	Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów	Liczba przeprowadzonych kontroli palenisk i wyziewów z kominów [szt.]	20/rok	0
6.				Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony powietrza	Liczba działań edukacyjnych odnośnie jakości powietrza [szt.]	min. 2/rok	7 w 2022 3 w 2023
7.			Działalność kontrolna i programowa	Ocena stanu jakości powietrza	Liczba przekroczeń norm jakości powietrza w gminie [szt.]	0	2
8.				Opracowywanie programów ochrony powietrza	Stosowanie na terenie gminy zapisów Programu ochrony powietrza dla strefy łódzkiej	tak	tak
9.	Zagrożenie hałasem	Zmniejszenie emisji hałasu i jego uciążliwości	Ograniczenie uciążliwości komunikacyjnego	Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej również przy współpracy z innymi zarządcami dróg	Prowadzenie modernizacji dróg na terenie gminy	tak	tak
10.				Modernizacja dróg wojewódzkich wraz z nasadzeniami zieleni i budową ciągów pieszo-rowerowych			
11.			Działalność kontrolna i programowa	Kontrola źródeł hałasu oraz ograniczenie ich uciążliwości	Kontrola przynależności szlaków komunikacyjnych na terenie gminy do szlaków głównych	tak	tak
				Ocena stanu akustycznego środowiska			
				Opracowywanie Programów ochrony przed hałasem			

¹ Liczba wymienionych kotłów jest prawdopodobnie wyższa, gdyż mieszkańcy gminy uczestniczyli również w Programach Priorytetowych Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie, ale brak informacji ile wniosków dotyczyło wymiany źródła ciepła, a ile innych działań np.: termomodernizacji.

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Wskaźnik		
					Nazwa [źródło danych]	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta
12.	Pola elektro- magne- tyczne	Utrzymanie niskich poziomów pól elektromagnetycznych (PEM)	Działalność kontrolna	Kontrola instalacji emitujących pole elektromagnetyczne	Występowanie przekroczeń dopuszczalnego poziomu PEM	nie	nie
				Ocena i badanie poziomu PEM w środowisku			
13.	Gospodarowanie wodami	Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona przed powodzią i niedoborem wody	Poprawa stanu wód powierzchniowych i działalność kontrolna	Osiągnięcie celów wyznaczonych dla wód powierzchniowych, odbudowa zdegradowanych ekosystemów, w tym renaturyzacja cieków	Stan ogólny wód powierzchniowych	dobry	zły
14.				Badanie i ocena stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Stan ogólny wód podziemnych	dobry	dobry
15.			Minimalizacja ryzyka powodziowego	Utrzymanie i rozwój infrastruktury przeciwpowodziowej oraz niezbędnej melioracji	Występowanie powodzi i podtopień	nie	nie
			Ochrona przed niedoborem wody	Rozwój retencji i małej retencji („Moja woda”)			
16.	Gospodarka wodno - ściekowa	Zapewnienie dostępu do czystej wody oraz gospodarowanie ściekami ograniczające ich negatywny wpływ na środowisko	Zapewnienie dostępu do wody pitnej dobrej jakości	Obsługa i utrzymanie sieci wodociągowej oraz studni wodociągowych	Pojawianie się problemów z jakością wody pitnej	nie	tylko epizodyczne
17.					Zwodociągowanie [%]	100	100
18.				Racjonalne gospodarowanie wodą pitną	Zużycie wody na 1 mieszkańca [m³]	<25,8	25,8
19.			Ograniczenie negatywnego wpływu ścieków na środowisko	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Drzewica	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	>115,9	116,7
20.					Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	>2 581	2 830
21.					Skanalizowanie [%]	100	100
22.				Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Drzewicy	Liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków [os.]	>9 750	9 456
23.					Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	>3	11
24.					Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	<103	78
25.				Działalność kontrolna	Regularny wywóz nieczystości płynnych	Prowadzenie przez gminę ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	tak
26.	Zasoby geologiczne	Gospodarowanie złożami w sposób niewpływający negatywnie na środowisko	Działalność kontrolna	Prowadzenie kontroli wydobywania złóż i likwidacja nielegalnego wydobywania	Występowanie nielegalnej eksploatacji złóż lub wydobywania złóż konfliktowych	nie	nie
27.	Gleby	Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem	Ograniczenie presji rolniczej	Promocja rolnictwa ekologicznego	Występowanie gleb zanieczyszczonych WWA, metalami ciężkimi i pestycydami	nie	nie
			Działalność kontrolna	Monitoring gleb			

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Wskaźnik		
					Nazwa [źródło danych]	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta
28.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ograniczenie ilości powstających odpadów i dążenie do gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym	Gospodarowanie odpadami ograniczające ich negatywny wpływ na środowisko oraz zwiększanie świadomości społecznej odnośnie gospodarki odpadami	Prowadzenie gospodarki odpadami (odbiór i zagospodarowanie odpadów)	Koszty gospodarowania odpadami [zł]	<1 418 317	1 910 195
29.				Prowadzenie kontroli przestrzegania prawa w zakresie gospodarowania odpadami	Ilość odebranych odpadów zmieszanych w stosunku do ogółu odpadów [%]	<61,8	72,6
30.				Edukacja w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich właściwej segregacji	Poziom recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	>23,8	35,64
31.				Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Prowadzenie akcji edukacyjnych odnośnie gospodarowania odpadami	tak	tak
32.					Prowadzenie akcji usuwania wyrobów azbestowych	tak	tak
33.	Zasoby przyrodnicze	Poprawa bioróżnorodności i ochrona środowiska naturalnego, a także zmniejszenie presji na środowisko	Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów naturalnych oraz gatunkowa	Monitoring stanu środowiska i gatunków, w tym ptaków na poziomie siedlisk i regionów	Powierzchnia terenów podlegających ochronie prawnej w stosunku do ogólnej powierzchni gminy [%]	>0,04	0,04
34.				Objęcie ochroną nieuregulowanych rzek na terenie gminy, np.: w formie rezerwatu	Liczba rezerwatów i obszarów Natura 2000 na terenie gminy [szt.]	≥0	0
35.				Pielęgnacja użytków ekologicznych	Liczba użytków ekologicznych i pomników przyrody [szt.]	≥5	5
36.			Rozwój zrównoważonej ekoturystyki	Utrzymanie szlaków turystycznych na terenie gminy	Prowadzenie prac utrzymaniowych zieleni gminnej i na szlakach turystycznych	tak	tak
				Utrzymanie zieleni gminnej			
37.		Ochrona lasów i spójności terenów leśnych	Ochrona i pielęgnacja terenów leśnych	Lesistość na terenie gminy	≥33,3	33,3	
38.	Zagrożenia poważnymi awariami	Przeciwdziałanie wystąpieniu i minimalizacja skutków poważnych awarii	Poprawa bezpieczeństwa ludności i środowiska	Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych	Działalność OSP na terenie gminy	tak	tak
				Badanie przyczyn powstawania poważnych awarii			
				Utrzymanie zdolności bojowej OSP			

6. Ocena realizacji celów i zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica

Na podstawie realizacji wyznaczonych zadań oraz wskaźników monitorowania określono stopień realizacji zadań oraz celów wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica.

Legenda:

	Brak realizacji wyznaczonych zadań, pogorszenie większości wskaźników monitorowania	Zła ocena
	Realizacja wyznaczonych celów niepełna, brak wymaganej poprawy lub pogorszenie części wskaźników monitorowania	Ocena średnia
	Zadania podlegają realizacji, wskaźniki monitorowania uległy poprawie lub nie podlegały negatywnym zmianom	Ocena dobra

Tabela 28. Ocena realizacji wyznaczonych zadań i celów.

Obszar interwencji	Cel	Ocena realizacji zadań POŚ dla gminy Drzewica		Ocena ogólna	Uwagi
		Na podstawie wykonanych zadań	Na podstawie wskaźników monitorowania		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych	Brak kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów	Brak kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów		Ocena jest dobra, gdyż gmina realizowała inne liczne zadania z tego obszaru i osiągnęła wymagany efekt ekologiczny.
Zagrożenie hałasem	Zmniejszenie emisji hałasu i jego uciążliwości				
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie niskich poziomów pól elektromagnetycznych	Wymiana anteny	Nie zaszły negatywne zmiany		
Gospodarowanie wodami	Poprawa jakości wód oraz ochrona przed powodzią i niedoborem wody	Działalność informacyjna na stronie internetowej gminy	Stan wód powierzchniowych nadal jest zły		Działania w tym obszarze nie leżą w kompetencjach gminy.
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie dostępu do czystej wody oraz gospodarowanie ściekami ograniczające ich negatywny wpływ na środowisko				
Zasoby geologiczne	Gospodarowanie złożami w sposób niewpływający negatywnie na środowisko	Brak działań realizowanych przez gminę	Nie zaszły negatywne zmiany		Brak udokumentowanych złóż kopalin (do 2023 r.) nie wymagał podjęcia działań.
Gleby	Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem	Działalność informacyjna na stronie internetowej gminy	Nie zaszły negatywne zmiany		Działania w tym obszarze nie leżą bezpośrednio w kompetencjach gminy
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ograniczenie ilości powstających odpadów i dążenie do gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym		Wzrost kosztów i udziału odpadów zmieszanych w ogóle odpadów		Ocena jest dobra, gdyż gmina realizowała wszystkie wyznaczone zadania, zaś jej wpływ na ilość odpadów produkowanych przez mieszkańców jest ograniczony.
Zasoby przyrodnicze	Poprawa bioróżnorodności i ochrona środowiska naturalnego, a także zmniejszenie presji na środowisko	Brak utrzymania użytków ekologicznych i szlaków turystycznych	Nie zaszły negatywne zmiany		Ocena jest dobra, gdyż gmina realizowała inne zadania z tego obszaru, zaś gminne użytki ekologiczne zachowują wartość przyrodniczą nie podlegając ochronie czynnej.
Zagrożenie poważnymi awariami	Przeciwdziałanie wystąpieniu i minimalizacja skutków poważnych awarii		Nie zaszły negatywne zmiany		

7. Podsumowanie i zalecenia

Podsumowanie

Spośród wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica zadań gmina nie prowadziła jedynie kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów z obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza oraz pielęgnacji użytków ekologicznych i utrzymania szlaków turystycznych z obszaru zasoby przyrodnicze. W obu tych obszarach licznie realizowane były natomiast inne zadania. W obszarze ochrona klimatu i jakości powietrza prowadzona była wymiana źródeł ciepła, montaż odnawialnych źródeł energii, modernizacja oświetlenia ulicznego, utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego i prowadzenie edukacji ekologicznej w ramach punktu konsultacyjno-informacyjnego Programów Priorytetowych Czyste Powietrze i Ciepłe mieszkanie oraz spotkań informacyjnych. Natomiast w obszarze zasoby przyrodnicze rozbudowywano infrastrukturę sportowo-rekreacyjną i kulturową na terenie gminy oraz prowadzono edukację ekologiczną. Dodatkowo pomniki przyrody na terenie gminy nie podlegają ochronie czynnej, więc ich pielęgnacja nie jest wymagana, natomiast szlaki turystyczne w większości przebiegają użytkowanymi drogami gminnymi.

Biorąc pod uwagę wskaźniki monitorowania niespełnienie założonej poprawy występuje w obszarach interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami. W pierwszym z wymienionych obszarów interwencji nie odbywały się kontrole przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów oraz nie osiągnięto braku przekroczeń norm jakości powietrza na terenie gminy. Kontrole rzeczywiście nie były prowadzone, ale realizowano licznie inne zadania. Natomiast drugi wskaźnik uległ poprawie, na terenie gminy w 2023 r. nie stwierdzono bowiem przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu, ale nie osiągnął braku przekroczeń, gmina jednakże nie ma wpływu na zanieczyszczenie ozonem. W kolejnym obszarze interwencji nie osiągnięto poprawy stanu ogólnego wód powierzchniowych, gospodarowanie wodami, w tym poprawa ich stanu, nie należy jednakże do zadań gminy, ale Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, dlatego też obszar ten nie podlegał ocenie ogólnej. Kolejny wskaźnik monitorowania, który nie zanotował zalecanej poprawy, to liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków, gmina jest skanalizowana w 100%, spadek liczny ludności na terenie gminy powoduje zatem spadek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz oczyszczalni. Dwa kolejne wskaźniki monitorowania, które uległy pogorszeniu, to koszty gospodarowania odpadami oraz ilość odpadów zmieszanych w stosunku do ogółu wyprodukowanych odpadów. Koszty gospodarowania odpadami zależą od ilości produkowanych odpadów, ale też kosztów transportu, wynagrodzeń pracowników i kosztów zagospodarowania odpadów w instalacjach komunalnych, na co gmina ma ograniczony wpływ. Gmina ma również ograniczony wpływ na ilość produkowanych przez mieszkańców odpadów zmieszanych.

Poza wymienionymi powyżej przedsięwzięciami gmina realizowała: modernizację i rozbudowę dróg, utrzymanie sieci wodociągowej, rozbudowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, rozbudowę oczyszczalni ścieków, gospodarowanie odpadami wraz z usuwaniem wyrobów azbestowych i odpadów rolniczych, a także utrzymanie Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie gminy prowadzona była również edukacja ekologiczna i działalność informacyjna, również w zakresie obszarów interwencji z wyznaczonymi zadaniami monitorowanymi (gospodarowanie wodami i gleby). Ocena ogólna realizacji wyznaczonych w POŚ dla gminy Drzewica zadań jest dobra, zrealizowano większość założeń, uzyskano również poprawę stanu środowiska, co określono na podstawie wyznaczonych wskaźników monitorowania, jest to spełnienie głównego celu POŚ dla gminy Drzewica.

Zalecenia

W poniższej tabeli zebrano uwagi i propozycje odnośnie wyznaczonych celów, zadań i wskaźników monitorowania, które uwzględnione w kolejnym programie ochrony środowiska będą lepiej odpowiadać potrzebom gminy oraz ułatwią monitoring realizacji dokumentu. Należy pamiętać, że zadania zależą od

możliwości inwestycyjnych gminy i uzyskanych dofinansowań, zaś wskaźniki monitorowania POŚ powinny być łatwo dostępne i mierzalne, odnosić się do terytorium gminy oraz być powiązane z zadaniami wyznaczonymi w dokumencie.

Tabela 29. Uwagi odnośnie wyznaczonych celów, zadań i wskaźników monitorowania.

Obszar interwencji	Uwagi
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wyznaczone cele, zadania i wskaźniki są odpowiednie, jedynie wskaźnik: liczba przekroczeń norm jakości powietrza w gminie należy zmienić na, np.: występowanie na terenie gminy przekroczeń norm pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu. Prognozuje się, że wraz z postępującymi zmianami klimatu przekroczenia norm ozonu będą częstsze.
Zagrożenie hałasem	Wyznaczone cele, zadania i wskaźniki są odpowiednie. Ścieżki rowerowe są zalecane wzdłuż najsilniej użytkowanych dróg, do których nie należą drogi gminne, więc ich budowa nie jest zadaniem gminy, mimo to wskaźnik ten powinien pozostać.
Pola elektromagnetyczne	Zagrożenie ponadnormatywnym natężeniem pól elektromagnetycznych jest niewielkie na terenach wiejskich. Dodatkowo wójt lub burmistrz ma ograniczony wpływ na lokalizację źródeł PEM, mimo, że jest organem właściwym odnośnie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, np.: budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu do 220 kV (według art. 75 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [2] i rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [11]). Cel i wskaźniki są odpowiednie.
Gospodarowanie wodami	Według ustawy Prawo wodne (art. 240) [12] za jakość wód i osiąganie przez nie celów środowiskowych odpowiada Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGWWP). Na stan wód powierzchniowych wpływ ma nie tylko leżąca w kompetencji gminy dbałość o odpowiednie zagospodarowanie ścieków, ale również, pozostające poza kontrolą gminy, stopień przekształcenia koryta i substancje stosowane w rolnictwie. Gminy mają więc ograniczone możliwości w kwestii poprawy stanu wód, zaś zadania z tego obszaru interwencji należą do zadań monitorowanych. Mimo to obszar ten powinien mieć wyznaczone wskaźniki monitorowania, Wyznaczony cel i wskaźniki są odpowiednie, choć stan ogólny wód powierzchniowych lepiej zastąpić stanem ekologicznym. Zadania własne, które może podjąć gmina to, np.: dofinansowanie zakupu zbiorników na wodę deszczową, organizowanie warsztatów z oszczędzania wody, rozbudowa zielono-błękitnej infrastruktury (w powiązaniu z utrzymaniem zieleni gminnej) itp.
Gospodarka wodno-ściekowa	Gminy odpowiadają za zbiorowe odprowadzanie ścieków i posiadanie stacji zlewnych, gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest możliwe. Mieszkańcy natomiast odpowiadają za posiadanie odpowiedniej instalacji do gospodarowania ściekami (przyłącze kanalizacyjne, zbiornik bezodpływowy, przydomowa oczyszczalnia ścieków) (ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (art. 3) [13] oraz utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3 i 5) [14]). Wyznaczony cel i wskaźniki monitorowania są odpowiednie, choć w przyszłym dokumencie prawdopodobnie rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków z zadań powinna zostać zastąpiona utrzymaniem i obsługą ze względu na skanalizowanie sięgające 100%, Analogicznie długość sieci kanalizacyjnej ze wskaźników monitorowania może zostać pominięta, podobnie liczba osób korzystającej z oczyszczalni ścieków, która waha się wraz z wahaniami liczby ludności na terenie gminy.
Zasoby geologiczne	Według ustawy Prawo geologiczne i górnicze (art. 7) [15] wydobywanie kopaliny jest dozwolone jeśli nie naruszy przeznaczenia nieruchomości określonego w planach i kierunkach zagospodarowania przestrzennego, które uchwalają gminy (ustawa o samorządzie gminnym (art. 18) [16]). Według ustawy o odpadach (art. 26) [17] władze gminy mogą nakazać usunięcie odpadów w przypadku nielegalnego ich składowania na wyrobiskach. Nie udzielają natomiast koncesji i nie zajmują się likwidacją nielegalnego wydobywania (to kompetencje odpowiednio: m.in.: starosty i okręgowych urzędów górniczych (art. 22 i 188 ustawy Prawo geologiczne i górnicze)). Zadania w tym obszarze interwencji należą więc głównie do zadań monitorowanych, do zadań własnych zaliczyć można jedynie uwzględnienie złóż w dokumentach zagospodarowania przestrzennego gminy. Wyznaczony cel i wskaźnik są właściwe.
Gleby	Według ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 101) [1] należy dążyć do zachowania jak najlepszego stanu gleb poprzez zapobieganie erozji, ruchom masowym, wyjąławianiu i zakwaszeniu oraz zanieczyszczeniu gleb. Według rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi [18] substancjami powodującymi szczególne ryzyko są metale ciężkie, cyjanki, węglowodory oraz pestycydy (środki ochrony roślin) (stosowane nawozy sztuczne stanowią zagrożenie głównie dla wód powierzchniowych ze względu na ryzyko ich eutrofizacji). Natomiast według ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (art. 15) [19] za ochronę gleb przed degradacją odpowiada ich właściciel. Zadania w tym obszarze interwencji należą do zadań monitorowanych, ale powinny mieć wyznaczone wskaźniki monitorowania, Wyznaczony cel i wskaźnik są odpowiednie.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wyznaczony cel i wskaźniki monitorowania w tym obszarze są właściwe, ale powinny zostać uzupełnione o ilość odebranych odpadów i odpadów zmieszanych. Koszty gospodarowania odpadami nie zależą tylko od gminy, mimo to powinny wśród wskaźników pozostać. Dodatkowo gmina może podjąć inne działania mające na celu ograniczenie ilości powstających odpadów, w tym odpadów zmieszanych, np.: dofinansowanie budowy kompostowników przydomowych, zorganizowanie punktu wymiany rzeczy (np.: ubrań, mebli) i jadalni, zachęcanie do naprawy sprzętów, prowadzenie warsztatów na temat idei „zero waste” itp.

Zasoby przyrodnicze	Użytki ekologiczne na terenie gminy nie podlegają ochronie czynnej, dlatego też ich utrzymanie można połączyć z utrzymaniem zieleni gminnej. Natomiast utrzymanie szlaków turystycznych powinno zostać zastąpione utrzymaniem i rozwojem ogólnie pojętej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, która obejmuje szlaki, place zabaw, siłownie zewnętrzne, altany i tablice informacyjne. Powierzchnię obszarów podlegających ochronie ze wskaźników monitorowania należy pozostawić, natomiast liczba rezerwatów i obszarów Natura 2000, ze względu na brak planów w tym zakresie, wydaje się zbędna. W celu poprawy stanu w obszarze zasoby przyrodnicze, gmina może rozważyć wpisanie do zadań własnych analizę możliwości ustanowienia pomników przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych i użytków ekologicznych na swoim terenie, bowiem wymienione formy ochrony przyrody ustanawia rada gminy (art. 44 ustawy o ochronie przyrody [19]). Można również wprowadzić do zadań i wskaźników monitorowania prowadzenie edukacji ekologicznej, która w zakresie zasobów przyrodniczych już jest na terenie gminy prowadzona. Lasy w gminie należą do osób prywatnych i Skarbu Państwa, gmina ma więc niewielki wpływ na ich powierzchnię, mimo to lesistość wśród wskaźników powinna pozostać.
Zagrożenie poważnymi awariami	Wyznaczony cel i wskaźnik monitorowania są odpowiednie.

8. Najczęściej używane jednostki

ha	hektar
kg	kilogram
km	kilometr
km ²	kilometr kwadratowy
m	metr
m ³	metr sześcienny
Mg	megagram (tona)

nr	numer
os.	osoba
%	procent
r.	rok
szt.	sztuka
zł	złoty

9. Spis tabel

Tabela 1. Klasy jakości powietrza na terenie gminy Drzewica.....	6
Tabela 2. Klasy jakości powietrza na terenie strefy łódzkiej.	6
Tabela 3. Klasa jakości wód podziemnych w punktach monitoringu w pobliżu gminy Drzewica.	7
Tabela 4. Stan wód powierzchniowych na terenie gminy Drzewica w latach poprzednich i aktualny.....	8
Tabela 5. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Drzewica.....	8
Tabela 6. Charakterystyka zagospodarowania ścieków na terenie gminy Drzewica.	9
Tabela 7. Charakterystyka gospodarowania odpadami na terenie gminy Drzewica.....	9
Tabela 8. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”.	11
Tabela 9. Zrealizowane zadania inwestycyjne związane z ochroną klimatu i jakości powietrza.....	11
Tabela 10. Edukacja mieszkańców: Spotkania informacyjne i warsztaty	11
Tabela 11. Edukacja ekologiczna: Działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego Programów Priorytetowych.....	11
Tabela 12. Inne zrealizowane zadania związane z ochroną klimatu i jakości powietrza nie ujęte w POŚ dla gminy Drzewica.....	11
Tabela 13. Budowa sieci gazowej na terenie gminy Drzewica.	12
Tabela 14. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem”.	13
Tabela 15. Zrealizowane zadania związane z ochroną przed hałasem.....	13
Tabela 16. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa”	14
Tabela 17. Zrealizowane zadania związane z gospodarką wodno-ściekową.....	14
Tabela 18. Wykonywanie przyłączy wodnych i kanalizacyjnych na terenie gminy w latach 2022 i 2023..	14
Tabela 19. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”	15
Tabela 20. Zrealizowane zadania związane z gospodarką odpadami.	15
Tabela 21. Usuwanie azbestu i odpadów rolniczych w latach 2022 i 2023.....	15
Tabela 22. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze”.	16
Tabela 23. Zrealizowane i realizowane zadania związane z zasobami przyrodniczymi.	16

Tabela 24. Inne zrealizowane zadania związane z zasobami przyrodniczymi nie ujęte w POŚ dla gminy Drzewica.....	17
Tabela 25. Realizacja zadań z obszaru interwencji „Zapobieganie poważnym awariom”.....	17
Tabela 26. Zrealizowane zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom.....	17
Tabela 27. Wartości wskaźników monitorowania w POŚ dla gminy Drzewica.	18
Tabela 28. Ocena realizacji wyznaczonych zadań i celów.....	21
Tabela 29. Uwagi odnośnie wyznaczonych celów, zadań i wskaźników monitorowania.....	23
Tabela 30. Zmiany wprowadzone odnośnie jednolitych części wód powierzchniowych wraz z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.....	27

10. Wykorzystane akty prawne

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 1478)
- [2] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r., poz. 1112)
- [3] Uchwała nr XLIX/340/2022 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzewica na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029”
- [4] Uchwała nr II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego” (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2024 r., poz. 5537)
- [5] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448)
- [6] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r., poz. 300)
- [7] Uchwała nr XXXIX/277/2014 Rady Gminy i Miasta w Drzewicy z dnia 11 sierpnia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Drzewica
- [8] Uchwała nr XVII/142/2020 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2020 r., poz. 1268 z późn. zm.)
- [9] Uchwała nr XLIX/336/2022 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2022 r., poz. 5147 z późn. zm.)
- [10] Uchwała nr LXIII/694/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej (Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2023 r., poz. 9981)
- [11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.)
- [12] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r., poz. 1087 z późn. zm.)
- [13] Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2024 r., poz. 757)
- [14] Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r., poz. 399)
- [15] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2024 r., poz. 1290)
- [16] Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465)
- [17] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.)

- [18] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395)
- [19] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 82)
- [20] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r., poz. 1478)

11. Bibliografia

- 1) Raport o stanie gminy Drzewica za rok 2023
- 2) Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2020
- 3) Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2022
- 4) Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2023
- 5) Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie łódzkim
- 6) Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego według danych z 2022 roku.
- 7) Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2022 (Raport)
- 8) Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022
- 9) Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023
- 10) Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela.
- 11) Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie województwa łódzkiego za 2021 r.
- 12) Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie województwa łódzkiego za 2022 r.
- 13) Raport o stanie gminy Drzewica za rok 2022
- 14) Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r.
- 15) Analiza systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Drzewica za 2022 rok
- 16) Zarządzenie nr 81 Burmistrza Drzewicy z dnia 24 maja 2023 r. w sprawie oddania w użyczenie nieruchomości gruntowych związanych z działalnością wysypiska śmieci w Domasznie
- 17) Wykorzystane portale mapowe:
 - mapy.geoportal.gov.pl
 - geologia.pgi.gov.pl
 - isok.gov.pl/hydroportal.html
 - geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3
 - drzewica.e-mapa.net/
 - geoportal.lodzkie.pl/imap/?locale=pl&gui=new&sessionID=613951
 - geoserwis.gdos.gov.pl
 - mapa.korytarze.pl

12. Załączniki

Załącznik nr 1

Tabela 30. Zmiany wprowadzone odnośnie jednolitych części wód powierzchniowych wraz z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Kod i nazwa JCWP		Typologia		Status		Ryzyko (bez zmian)
Do 2022 r.	Po 2022 r.	Do 2022 r.	Po 2022 r.	Do 2022 r.	Po 2022 r.	
RW20009254859 Drzewiczka od Wąglanki do Brzuśni	RW2000062548599 Drzewiczka od Wąglanki do Brzuśni	Mała rzeka wyżynna węglanowa	Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	SZCW	naturalny	zagrożona
RW20006254869 Brzuśnia		Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych				
RW200062548532 Dopływ z Bielowic		Potok nizinny piaszczysty				
RW200062548529 Zatoka						
RW200017254854 Dopływ z Wólki Karwickiej						
RW2000172548552 Dopływ z Libiszowa	RW200011254899 Drzewiczka od Brzuśni do ujścia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	Rzeka nizinna	naturalny	naturalny	zagrożona
RW2000172548554 Dopływ w Brzuzie		Potok nizinny piaszczysty				
RW2000172548556 Dopływ w Radzicach Małych						
RW200019254899 Drzewiczka od Brzuśni do ujścia	RW2000102547589 Dopływ z Poświętnego					
RW2000172548729 Litówka						
RW2000172548769 Dopływ spod Przysiałowic Małych						
RW2000172548772 Dopływ spod Jaskółek		Potok nizinny piaszczysty	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalny	naturalny	zagrożona
RW2000172547589 Dopływ z Poświętnego						